

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

Ceza infaz kurumlarında yaşanan hak ihlalleri, yalnızca hükümlü ve tutukluları değil, onların ailelerini de doğrudan etkilemektedir. Bu ihlallerin başında, ziyaretler öncesinde uygulanan çıplak arama dayatmaları gelmektedir. Daha önce 4 Haziran tarihinde Özgürlük İçin Hukukçular Derneği (ÖHD) Urfa Şubesi tarafından raporlanan Urfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi'nde, tutuklu ve hükümlü yakınlarının görüş öncesinde sistematik biçimde çıplak aramaya zorlandığı belirtilmiştir. Buna rağmen uygulamanın sürdüğü yönünde yeni bilgiler kamuoyuna yansımaktadır. Son olarak, babasını ziyaret etmek üzere söz konusu cezaevine giden 17 yaşındaki Têkoşin Şoreşger Polatsoy, X-Ray cihazından geçmesine rağmen gardiyanlar tarafından çıplak aramaya zorlandığını, buna itiraz ettiği için görevlilerin baskısına maruz kaldığını beyan etmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 17'nci maddesi, kimsenin işkenceye, eziyete veya insan onuruyla bağdaşmayan bir cezaya ya da muameleye tabi tutulamayacağını açıkça hükme bağlamaktadır. Ayrıca Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3'üncü maddesi ve Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme uyarınca, çocukların onurunu zedeleyen ve travmatik sonuçlar doğurabilecek muameleler kesin biçimde yasaktır. Bu tür uygulamaların devam etmesi, cezaevi idaresi ve Bakanlık denetim mekanizmalarının işlevselliği konusunda ciddi soru işaretleri doğurmaktadır. Hukukun temel ilkesi olan insan onuruna saygı gereği, özellikle çocukların böylesi muamelelere maruz bırakılması kabul edilemez niteliktedir.

Bu bağlamda;

- 1- Urfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutsak yakınlarına yönelik çıplak arama uygulaması halen sürmekte midir?
- 2- 17 yaşındaki Têkoşin Şoreşger Polatsoy'un X-Ray aramasından geçmesine rağmen çıplak aramaya zorlandığı yönündeki beyanı hakkında Bakanlığınızca herhangi bir idari soruşturma veya inceleme başlatılmış mıdır?
- 3- Cezaevlerinde ziyaretçiler için yapılan aramalarda çıplak arama uygulaması hangi hukuki düzenleme veya idari talimata dayanmaktadır?

- 4- Çocuk yaşıta bir ziyaretçiye yönelik bu tür bir uygulama, mevzuata uygun mudur? Uygun değilse sorumlu personel hakkında işlem yapılmış mıdır?
- 5- Özgürlük İçin Hukukçular Derneği'nin 4 Haziran tarihli raporunda yer alan hak ihlalleri ve tespitler hakkında Bakanlığınızca yürütülen herhangi bir inceleme veya değerlendirme mevcut mudur?
- 6- Ceza infaz kurumlarında insan onurunu zedeleyen arama uygulamalarının kaldırılması veya uluslararası standartlara uygun hale getirilmesi yönünde bir çalışma yapılmakta mıdır?
- 7- Urfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi'nde son bir yıl içinde tutsak yakınlarının maruz kaldığı çıplak arama uygulamalarına dair Bakanlığınıza ulaşan şikayet sayısı kaçtır? Bu şikayetlerin kaçı hakkında inceleme veya disiplin soruşturması başlatılmıştır?
- 8- Ceza infaz kurumlarında görev yapan personelin, arama prosedürleri ve insan hakları standartları konusunda aldığı eğitimlerin içeriği ve sıklığı nedir?
- 9- Avrupa İşkencenin Önlenmesi Komitesi (CPT) ve Birleşmiş Milletler İşkenceyi Önleme Alt Komitesi (SPT) raporlarında eleştirilen çıplak arama uygulamasıyla ilgili olarak, Türkiye'de idari veya yasal bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
- 10- Cezaevlerinde arama işlemlerine ilişkin uygulamaların kamera ile kayıt altına alınması veya bağımsız denetim organlarınca izlenmesi yönünde bir düzenleme gündemde midir?